

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **U. A.**, zast. Mgr. Filipem Schmidtem, advokátem se sídlem v Praze, Ovencecká 78/33, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 11. 2016, č. j. 61 Az 21/2016 - 24,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 11. 2016, č. j. 61 Az 21/2016 - 24, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II.** Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Filipa Schmidta **se určuje** částkou 8228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2016, č. j. OAM-1042/ZA-ZA04-HA08-2015, kterým byla posouzena žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustná podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Zároveň žalovaný řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) téhož zákona.

V kasační stížnosti stěžovatelka uvádí, že v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla nové skutečnosti, když žádala o udělení mezinárodní ochrany kvůli tomu, že se obává o návrat do vlasti s dítětem tmavé pleti, že v České republice žije s otcem svého dítěte, se kterým společně pečují o dvě děti. Z výše uvedených důvodů se stěžovatelka domnívá, že žalovaný i krajský soud pochybili, když tyto namítané skutečnosti nepřezkoumali jako potenciálně azylově relevantní.

Toto nesprávné právní posouzení věci poté mělo za následek nezákonnost rozhodnutí, neboť vůbec nedošlo k posuzování stěžovatelkou uváděných azylových důvodů. Podle stěžovatelky je navíc napadené rozhodnutí nutno považovat za nepřezkoumatelné, neboť se vůbec nezabývalo relevantními námitkami stěžovatelky.

Stěžovatelka poukazuje na to, že pokud krajský soud označil uplatněné žalobní námitky za obecné, a tedy zcela nepřezkoumatelné, bylo povinností soudu stěžovatelku vyzvat k doplnění obecně podané žaloby. Zcela běžnou praxí soudů (ať již se jedná o soudy správní nebo soudy obecné) je v případě neúplnosti nebo nejednoznačnosti učiněného podání třeba vyzvat účastníka k doplnění a specifikaci takto učiněného úkonu. Stěžovatelka se domnívá, že pochybení krajského soudu spočívající v nezohlednění jejích žalobních námitek a absenci poučení o nutnosti doplnit žalobu byla zásadního charakteru a mohla závažným způsobem zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatelky, zejména proto, že její žádost o mezinárodní ochranu nebyla posouzena z pohledu jí namítaných důvodů.

Stěžovatelka se zároveň domnívá, že právní otázky, které byly z jejího pohledu krajským soudem posouzeny nesprávně, tedy zejména relevance posouzení nejlepšího zájmu dítěte, závažnosti zásahu do rodinného života stěžovatelky i jejího zdravotního stavu, pro řízení před správním orgánem ve věci udělení mezinárodní ochrany, nebyly doposud Nejvyšším správním soudem plně řešeny.

Stěžovatelka s ohledem na výše uvedené požaduje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je rovněž přípustná.

Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. se dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.*

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.* O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

pokračování

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Nejvyšší správní soud shledal relevantní argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti dle bodu 4) výše uvedeného testu, neboť krajský soud hrubě pochybil, pokud nerozhodl v řízení před vydáním napadeného rozsudku o žádosti stěžovatelky (žalobkyně) o ustanovení zástupce a nepostupoval v souladu s § 35 odst. 8 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud je dle § 109 odst. 4 s. ř. s. vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí mimo jiné v případě, kdy bylo řízení před soudem zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Takové pochybení Nejvyšší správní soud v řízení před krajským soudem shledal. Byť je stěžovatelka v kasační stížnosti nenamítla, je povinen ve smyslu výše uvedeného ustanovení k němu přihlédnout z moci úřední.

Ze spisu krajského soudu vyplývá, že stěžovatelka podala dne 31. 8. 2016 žalobu, ve které se domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného o zastavení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Současně s žalobou podala žádost o přiznání odkladného účinku žaloby a žádost o ustanovení právního zástupce, kterou odůvodnila tím, že není seznámena s českým právním řádem, nerozumí českému jazyku a zároveň nemá dostatečné finanční příjmy k uhrazení právního zástupce ze svých zdrojů (spis krajského soudu - viz č. I. 2, bod III. žaloby).

Krajský soud žalobě odkladný účinek nepřiznal (viz usnesení č. j. 61 Az 21/2016 – 18, ze dne 7. 10. 2016, viz č. I. 18). Ze soudního spisu nevyplývá, že by krajský soud jakkoli rozhodl rovněž o návrhu stěžovatelky na ustanovení zástupce; nejsou zřejmé ani žádné úkony směřující ke zjišťování majetkových a osobních poměrů stěžovatelky.

Podle § 35 odst. 8, věty třetí, s. ř. s. požádá-li návrhovátelem o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.

Vzhledem ke skutečnosti, že krajský soud nerozhodl o žádosti stěžovatelky o ustanovení právního zástupce, lhůta pro podání žaloby, resp. její doplnění je fakticky stále zachována; v této lhůtě, resp. jejím zbytku má stěžovatelka dle § 71 odst. 2 s. ř. s. právo rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body či ji doplnit.

Stěžovatelce bylo doručeno rozhodnutí žalovaného dne 24. 8. 2016. Lhůta pro podání žaloby činí dle § 32 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Stěžovatelka podala žalobu dne 31. 8. 2016, tedy sedmý den po doručení rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelce proto ještě zbývá 8 dní k případnému doplnění žaloby, a to od doručení rozhodnutí krajského soudu o její žádosti o ustanovení zástupce.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že řízení před krajským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, proto napadený rozsudek krajského soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud především povinen vypořádat žádost stěžovatelky o ustanovení právního zástupce pro řízení o žalobě. Od doručení rozhodnutí o žádosti stěžovatelky počíná „dobíhat“ lhůta 8 dnů, která zbývá z původní lhůty pro podání žaloby.

Nejvyšší správní soud upozorňuje, že pro řízení o kasační stížnosti byl stěžovatelce ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2016, č. j. 5 Azs 296/2016 – 12, advokát Mgr. Filip Schmidt, se sídlem v Praze, Helénská 4. Krajský soud by měl proto k této skutečnosti z důvodu vhodnosti při rozhodování o žádosti stěžovatelky přihlédnout.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovatelce byl ustanoven pro řízení o kasační stížnosti zástupce Mgr. Filip Schmidt, advokát. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., hradí ustanovenému zástupci hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovenému zástupci stěžovatelky odměnu za 2 úkony právní služby (převzetí věci, sepsání doplnění kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, a to za každý úkon právní služby ve výši 3100 Kč (srov. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu) a náhradu hotových výdajů paušální částkou za každý úkon právní služby ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 6800 Kč. Protože advokát je plátcem DPH zvyšuje se tato částka o tuto daň ve výši 1428 Kč (srov. § 14 odst. 2, § 36 odst. 1, § 47 odst. 1 a 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty); celkem tedy bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena advokátovi částka 8228 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. března 2017

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu